

Voorwaarden Stichting Noordnederlandse Beleggersgiro

De voorwaarden die u hier leest zijn samen met het *reglement* van Stichting Noordnederlandse Beleggersgiro van toepassing op uw *beleggingsrekening*. Lees deze goed door en vraag uw *adviseur* om uitleg als u iets niet begrijpt.

Inhoud

1. Begrippen
2. Hoe werkt de *beleggingsrekening*?
3. Wat is beleggen?
4. Wat is een *tegenrekening*?
5. US-person
6. Een *beleggingsrekening* openen op naam van één natuurlijk persoon
7. Een *beleggingsrekening* openen op naam van twee natuurlijke personen
8. Een *beleggingsrekening* openen op naam van een minderjarig kind
9. De *beleggingsrekening* openen op naam van een rechtspersoon, bedrijf of organisatie
10. Identificatie
11. Geld inleggen op uw *beleggingsrekening*
12. Geld opnemen van uw *beleggingsrekening*
13. Bijzonderheden rond *orders*
14. Orderuitvoeringsbeleid
15. Vertegenwoordiging of volmacht voor het geven van *orders*
16. Overlijden
17. Welke kosten betaalt u?
18. Wat doen wij met uw gegevens?
19. Communicatie
20. Informatie over de *beleggingsrekening*, controle en bewijskracht
21. Aansprakelijkheid
22. Gebruik van *elektronische diensten*
23. Elektronische handtekening
24. Bewijs
25. Gevolgen van de beëindiging van de *overeenkomst* en/of opheffing van de *beleggingsrekening*
26. Wijzigingen van *voorwaarden*
27. Belangentegenstellingen
28. Toezicht
29. Klachten
30. Toepasselijk recht

Artikel 1 Begrippen

In deze *voorwaarden* maken wij gebruik van begrippen. Deze begrippen staan schuingedrukt.

Begrippen die in enkelvoud zijn gedefinieerd hebben dezelfde betekenis indien zij in meervoud worden gebruikt en omgekeerd. Kopjes boven artikelen zijn uitsluitend bedoeld voor leesgemak en hebben geen invloed op de betekenis van de *voorwaarden*.

- Adviseur:** een persoon of firma die onafhankelijk financieel advies kan geven bij het nemen van financiële beslissingen
- Bancaire werkdag:** een dag waarop commerciële banken in Nederland geopend zijn en in geval van genoteerde *effecten*, de betreffende officiële markt in financiële instrumenten geopend is voor het verrichten van transacties
- Beleggersgiro:** Stichting Noordnederlandse Beleggersgiro, statutair gevestigd te Groningen, Westerkade 16, 9718 AS, inschrijving KvK 02073733
- Beleggingsrekening:** de ten behoeve van de *rekeninghouder* bijgehouden administratie waaruit blijkt welke *effecten* en/of gelden de *beleggersgiro* houdt ten behoeve en voor rekening en risico van de *rekeninghouder*
- Effect(en):** een financieel instrument in de zin van de *Wft*
- Elektronische diensten:** de toegang tot de *beleggingsrekening* en de mogelijkheid tot het verrichten van handelingen met betrekking tot die rekening met behulp van elektronische hulpmiddelen
- Fonds(en):** beleggingsinstelling die *effecten* uitgeeft in de zin van de *Wft*
- Geldmarktfonds:** een *fonds* dat in deposito's en andere geldmarktproducten belegt of ander een door *NNEK* te selecteren *fonds* dat passend is voor tijdelijke belegging van gelden
- Inlogcode:** de gebruikersnaam en het wachtwoord die *NNEK* aan de *rekeninghouder* heeft gegeven en die toegang geven tot de internetpagina's van *NNEK*
- NNEK:** Noordnederlands Effektenkantoor B.V., ook handelend onder de naam Fondsenplatform, statutair gevestigd te Groningen, Westerkade 15-1, 9718 AS, inschrijving KvK 02017874
- Centrale rekening:** de ten behoeve van alle *rekeninghouders* bij een kredietinstelling aangehouden bank- en/of effectenrekening op naam van de *beleggersgiro*
- Order:** opdracht, waaronder begrepen verzoeken, ten aanzien van de *beleggingsrekening*
- Overeenkomst:** een overeenkomst tussen *NNEK* en de *rekeninghouder* voor het verrichten van beleggingsdiensten door *NNEK*
- Reglement:** het Reglement Stichting Noordnederlandse Beleggersgiro
- Rekeninghouder:** de natuurlijk persoon of personen of rechtspersoon of bedrijf of organisatie welke overeenkomstig het *reglement* en de *voorwaarden* een *beleggingsrekening* bij de *beleggersgiro* aanhoudt
- Tegenrekening:** een geldrekening op naam van de *rekeninghouder* bij een in Nederland gevestigde bank met een vergunning als bedoeld in artikel 2:11 *Wft*
- Vermogen:** de totale waarde van al uw *effecten* en/of gelden op enig moment op uw *beleggingsrekening*
- Voorwaarden:** de Voorwaarden Stichting Noordnederlandse Beleggersgiro
- Wft:** de Wet op het financieel toezicht, of de wet die hiervoor geacht kan worden in de plaats te treden

Artikel 2 Hoe werkt de *beleggingsrekening*?

- 2.1 U belegt op de *beleggingsrekening* om een *vermogen* op te bouwen.
- 2.2 U kunt een *beleggingsrekening* openen op naam van maximaal twee natuurlijke personen, een minderjarig kind of een rechtspersoon of bedrijf of organisatie. U sluit tegelijkertijd een *overeenkomst*.
- 2.3 U bent de *rekeninghouder*. Wij zijn *NNEK*.
- 2.4 Uw *beleggingsrekening* is een digitale rekening. Dat betekent:
 - I. u opent een *beleggingsrekening* met behulp van uw *adviseur* via internet;
 - II. u heeft via internet toegang tot uw *beleggingsrekening*;
 - III. wij communiceren in beginsel met u via e-mail en/of via onze website(s).
- 2.5 U verklaart dat u de *voorwaarden* en het *reglement* heeft gelezen en geaccepteerd.
- 2.6 Wanneer er na het openen van de *beleggingsrekening* niet binnen 90 dagen een inleg is gedaan, gaan wij er vanuit dat u de *beleggingsrekening* niet wilt gebruiken en hebben wij het recht de *beleggingsrekening* op te heffen.

Artikel 3 Wat is beleggen?

- 3.1 Beleggen is investeren in bijvoorbeeld *effecten* of *fondsen*. Het doel is om uw *vermogen* te vergroten, het *vermogen* in stand te houden of om inkomsten te verkrijgen.
- 3.2. Als u belegt neemt u risico. Uw *vermogen* kan meer waard worden maar ook minder. Dat is onzeker. Resultaten behaald in het verleden zeggen niets over resultaten in de toekomst. Meer informatie over beleggen en risico's leest u in de bijlage 'Kenmerken financiële instrumenten en risico's.'

Artikel 4 Wat is een *tegenrekening*?

- 4.1 Bij het openen van uw *beleggingsrekening* dient u een bankrekening op te geven die u aanhoudt bij een in Nederland gevestigde bank. Die bankrekening dient op uw naam te staan en de naam van de bankrekening dient exact gelijk (voorletters, tussenvoegsel, achternaam) te zijn aan de tenaamstelling van uw *beleggingsrekening*. Deze bankrekening noemen wij uw *tegenrekening*.
- 4.2 Staat de *beleggingsrekening* op twee namen, dan dient de *tegenrekening* op naam van één van beiden of op naam van allebei te staan. De *beleggingsrekening* en de *tegenrekening* kunnen dus niet op verschillende namen staan.
- 4.3 Als u geld wilt opnemen van uw *beleggingsrekening*, maken wij dit altijd over naar uw *tegenrekening*.
- 4.4 De *tegenrekening* van een minderjarige dient altijd op naam van één of beide wettelijk vertegenwoordiger(s) te staan. De *tegenrekening* van een rechtspersoon, bedrijf of organisatie moet op naam van die rechtspersoon, dat bedrijf of die organisatie staan.

- 4.5 Controleer bij het openen van uw *beleggingsrekening* het IBAN van uw *tegenrekening* goed. U bent zelf verantwoordelijk voor de gevolgen als u ons niet het juiste IBAN doorgeeft.
- 4.6 Wij hebben het recht om, zonder opgave van redenen, de opening van een *beleggingsrekening* te weigeren.

Artikel 5 US-person

- 5.1 U kunt geen *beleggingsrekening* openen als een *rekeninghouder* een US-person is en niet in Nederland woonachtig is.
- 5.2 Een US-person is in zijn algemeenheid iemand die de Amerikaanse nationaliteit heeft en/of Amerikaans ingezetene is, in de V.S. (Verenigde Staten inclusief de volgende Amerikaanse territoria: Puerto Rico, Guam en de Amerikaanse Maagdeneilanden) is geboren of onlangs in de V.S. woonachtig is geweest.
- 5.3 Indien u na het aangaan van de relatie met ons US-person wordt of niet langer in Nederland woonachtig bent, dient u dat bij ons te melden en hebben wij het recht de relatie met u onmiddellijk te beëindigen.

Artikel 6 Een *beleggingsrekening* openen op naam van één natuurlijk persoon.

- 6.1 Als u een *beleggingsrekening* op naam van uzelf wilt openen, dan geldt dat u in Nederland woonachtig moet zijn.

Artikel 7 Een *beleggingsrekening* openen op naam van twee natuurlijke personen.

- 7.1 Als u een *beleggingsrekening* op naam van 2 natuurlijke personen wilt openen, dan geldt dat u beiden in Nederland woonachtig moet zijn.
- 7.2 Een *beleggingsrekening* op naam van 2 natuurlijke personen noemen wij een 'en/of' *beleggingsrekening*. U heeft allebei recht op het *vermogen* dat op de *beleggingsrekening* staat. U kunt ons samen, maar ook alleen *orders* geven, zoals bijvoorbeeld een *order* om geld op te nemen. Wij mogen er vanuit gaan als één van u beiden ons een *order* geeft, dat u beiden daarmee akkoord bent.
- 7.3 Als u ons een opdracht geeft om uw *beleggingsrekening* op te zeggen, uw effecten over te boeken naar een andere organisatie, de naam van uw *tegenrekening* te wijzigen of de naam van uw *beleggingsrekening* te wijzigen, dient u beiden akkoord te geven.
- 7.4 Wij mogen in alle andere gevallen verlangen dat u beiden akkoord geeft voor een opdracht.
- 7.5 Wij hebben het recht als wij geen gelijklopende instructies ontvangen om toch de betreffende *order* uit te voeren. Wij hebben ook het recht om in dat geval de *order* op te schorten of zelfs te weigeren, zolang wij van u beiden geen gelijklopende bevestiging hebben gekregen.

Artikel 8 Een *beleggingsrekening* openen op naam van een minderjarig kind.

- 8.1 Een *beleggingsrekening* kan alleen met toestemming van de wettelijk vertegenwoordiger(s) op naam van een minderjarig kind worden geopend. Zowel het

minderjarig kind als de wettelijk vertegenwoordiger(s) moeten in Nederland woonachtig zijn.

- 8.2 Het minderjarig kind heeft recht op het *vermogen* op de *beleggingsrekening*, maar kan niet zelfstandig over zijn *vermogen* beschikken of handelingen ten behoeve of ten laste van zijn *beleggingsrekening* verrichten. De wettelijk vertegenwoordiger(s), is (zijn) als enige bevoegd om over het *vermogen* op de *beleggingsrekening* te beschikken.
- 8.3 Onder een wettelijk vertegenwoordiger verstaan wij een natuurlijk persoon of rechtspersoon die op grond van wettelijke bepalingen is aangewezen om op te treden in plaats van iemand die handelingsonbekwaam is. Het minderjarige kind wordt door de wettelijk vertegenwoordiger(s) vertegenwoordigd.
- 8.4 In geval dat het minderjarig kind wordt vertegenwoordigd door twee wettelijk vertegenwoordigers, dan geldt dat zij ons samen, maar ook alleen *orders* kunnen geven, zoals bijvoorbeeld een *order* om geld op te nemen, en dat wij er vanuit mogen gaan als één van beiden ons een *order* geeft, dat beiden daarmee akkoord zijn. Voorts geldt het gestelde in artikel 7.3 tot en met 7.5.
- 8.5 Een *beleggingsrekening* op naam van een minderjarig kind kan uitsluitend op naam van één (1) minderjarig kind worden geopend. Een *beleggingsrekening* op naam van twee minderjarigen, of op naam van een minderjarige en een meerderjarige, is niet mogelijk.
- 8.6 Als één van de wettelijk vertegenwoordigers bezwaar maakt tegen het gebruik van de *beleggingsrekening*, kunnen wij de *beleggingsrekening* helemaal of gedeeltelijk blokkeren. U kunt dan geen handelingen ten behoeve of ten laste van het geblokkeerde deel van de *beleggingsrekening* verrichten. De wettelijk vertegenwoordigers dienen in dat geval gezamenlijk te bepalen wat er met de *beleggingsrekening* gebeurt.
- 8.7 Als de minderjarige meerderjarig wordt dan kan hij vanaf dat moment zelfstandig beschikken over zijn *beleggingsrekening*, nadat wij de dan meerderjarige opnieuw hebben geïdentificeerd en voldoet aan de voorwaarden in de *overeenkomst*. De bevoegdheden van de wettelijk vertegenwoordiger(s) op de *beleggingsrekening* vervallen automatisch als de minderjarige meerderjarig wordt.
- 8.8 In het algemeen geldt dat wettelijk vertegenwoordiger(s) het *vermogen* van een minderjarige doelmatig en terughoudend dienen te beleggen. Als wettelijk vertegenwoordiger(s) dient u zelf te bepalen wat u verstaat onder doelmatig en terughoudend beleggen.
- 8.9 In geval een beschikking van de kantonrechter van toepassing is op uw situatie, dan dient u die aan te vragen en een kopie van die beschikking, waaruit blijkt dat u als wettelijk vertegenwoordiger(s) toestemming heeft om voor het minderjarig kind te beleggen, aan ons te overhandigen. Als u besluit om zonder die beschikking te beleggen voor het minderjarig kind, dan zijn wij niet aansprakelijk voor eventueel daaruit voortvloeiende (vervolg)schade. Vraag uw *adviseur* om advies.

Artikel 9 **De *beleggingsrekening* openen op naam van een rechtspersoon, bedrijf of organisatie**

- 9.1 Een *beleggingsrekening* op naam van een rechtspersoon, bedrijf of organisatie kan alleen geopend worden als deze is gevestigd in Nederland.
- 9.2 De uiteindelijk belanghebbende(n) van de rechtspersoon, het bedrijf of de organisatie moeten in Nederland woonachtig zijn en mogen geen US person zijn die niet in Nederland woonachtig zijn;
- 9.3 De rechtspersoon, het bedrijf of de organisatie kan maximaal door 2 rechtsgeldige vertegenwoordigers worden vertegenwoordigd.

Artikel 10 **Identificatie**

- 10.1 Wij hebben de wettelijke plicht om u eerst te identificeren voordat u kunt beleggen op uw *beleggingsrekening*. Omdat u niet bij ons op kantoor komt, identificeren wij u via 'afgeleide identificatie'.
- 10.2 'Afgeleide identificatie' werkt als volgt. U dient uw eerste inleg te doen van uw *tegenrekening*. Uw *tegenrekening* moet voldoen aan wat in artikel 4 is omschreven..
- 10.3 In sommige gevallen lukt de identificatie niet. Bijvoorbeeld als bij het openen van uw *beleggingsrekening* de voorletters van uw naam niet goed of niet volledig zijn ingevuld of als uw achternaam langer is dan digitaal verwerkt kan worden. Vooral bij een 'en/of' *beleggingsrekening* komt dit voor. In dat geval kunnen wij aanvullende documenten vragen, bijvoorbeeld een bankafschrift van uw bankrekening waar de naam wel volledig op staat.
- 10.4 Wij hebben altijd het recht u om meer informatie te vragen.
- 10.5 Nadat identificatie heeft plaatsgevonden, kunt u ook van andere bankrekeningen geld op uw *beleggingsrekening* inleggen.

Artikel 11 **Geld inleggen op uw *beleggingsrekening***

- 11.1 Als u geld wilt inleggen op uw *beleggingsrekening* dan maakt u geld over van uw bankrekening naar de *centrale rekening*. U geeft de opdracht aan uw eigen bank. U vermeldt als betalingskenmerk het nummer van uw *beleggingsrekening*. Geld inleggen kan alleen in bedragen in euro's.
- 11.2 U kunt ons opdracht geven om periodiek (maand, kwartaal, half jaar, jaar) de inleg automatisch van uw bankrekening te incasseren. Bij automatisch incasseren kan een minimumbedrag gelden. Voorwaarden en minimumbedragen vindt u op onze website(s).
- 11.3 U dient er voor te zorgen dat uw bankrekening niet geblokkeerd is voor automatische incasso en er voldoende saldo op uw bankrekening staat, op het moment dat wij incasseren. Als er niet voldoende saldo op uw rekening staat, dan kunnen wij niet incasseren en zijn wij niet verplicht op een later moment alsnog te incasseren.
- 11.4 Om ons toestemming te geven om automatisch bedragen van uw bankrekening te mogen incasseren vult u éénmalig het formulier 'Machtigingsformulier incasso' in. Dit formulier vindt u op onze website(s).

- 11.5 Als een automatische incasso is mislukt, dan ontvangt u van ons een herinnering. U kunt het bedrag dan alsnog zelf inleggen.
- 11.6 Als de automatische incasso in drie achtereenvolgende periodes is mislukt, dan hebben wij het recht om vanaf dat moment het automatisch incasseren te stoppen.
- 11.7 Als u het niet eens bent met een geïncasseerd bedrag, dan kunt u uw bank vragen om dit bedrag terug te laten storten. Vraag uw bank naar de voorwaarden en hoe lang u de tijd heeft om het geld terug te laten storten. Als u uw bank opdracht heeft gegeven om een geïncasseerd bedrag terug te laten storten dan geeft u ons daarmee opdracht *effecten* te verkopen ter grootte van het terug te storten bedrag.
- 11.8 Wij zijn niet aansprakelijk voor eventuele (vervolg)schade voortvloeiend uit mislukte of teruggeboekte incasso(s).

Artikel 12 Geld opnemen van uw *beleggingsrekening*

- 12.1 U kunt altijd opdracht geven om geld van uw *beleggingsrekening* naar uw *tegenrekening* over te laten maken. U geeft die opdracht via onze website(s). U geeft ons daarmee opdracht om *effecten* te verkopen ter grootte van het bedrag dat u wilt opnemen. Geld opnemen kan alleen in bedragen in euro's.
- 12.2 U kunt nooit meer geld opnemen dan de waarde van uw *effecten* op uw *beleggingsrekening*. U kunt dus bij ons nooit 'rood staan'.
- 12.3 Op onze website(s) staat hoe lang het duurt voordat uw geld op uw *tegenrekening* staat.
- 12.4 U kunt ons opdracht geven om periodiek geld automatisch van uw *beleggingsrekening* naar uw *tegenrekening* over te laten maken. Voorwaarden en minimumbedragen vindt u op onze website(s).
- 12.5 Als uw *beleggingsrekening* verpand is, bijvoorbeeld aan een geldverstrekker als zekerheid inzake een hypotheek, dan kunt u alleen met schriftelijke toestemming van die geldverstrekker geld opnemen. U dient deze toestemming zelf op te vragen. Vraag uw *adviseur* om advies.
- 12.6 Wij hebben altijd het recht om (een deel van) uw *beleggingsrekening* te blokkeren. U kunt dan geen handelingen ten behoeve of ten laste van het geblokkeerde deel van de *beleggingsrekening* verrichten. Wij doen dat bijvoorbeeld wanneer wij nog geld van u tegoed hebben.
- 12.7 Wij kunnen ook uw opdracht om geld over te maken weigeren. Dat doen wij bijvoorbeeld als wij een vermoeden hebben van misleiding of dat de wet wordt overtreden. Wij nemen in zo'n geval contact met u op.

Artikel 13 Bijzonderheden rond *orders*

- 13.1 Op onze website(s) staat alle informatie en nadere voorwaarden met betrekking tot *orders*.
- 13.2 Wij kunnen *orders* alleen op dezelfde dag dat wij die ontvangen in behandeling nemen als zij:

- i. correct en duidelijk zijn. Wij zullen contact met u opnemen bij een incorrecte of onduidelijke *order*;
 - ii. door ons zijn ontvangen vóór de door ons voorgeschreven uiterste verwerkingstijd van *orders* ('cut-off-time'). Op onze website(s) staan de actuele orderrouines vermeld. *Orders* die op niet-*bancaire werkdagen* of na de cut-off-time worden ontvangen, worden zonder tegenbericht van u op de eerstvolgende *bancaire werkdag* in behandeling genomen.
- 13.3 Wij zijn niet aansprakelijk voor de gevolgen van incorrecte of onduidelijke *orders* of *orders* die op niet-*bancaire werkdagen* of na de cut-off-time worden ontvangen.
- 13.4 U kunt een door u gegeven *order* herroepen, mits de herroeping ons tijdig bereikt, zodat wij de uitvoering van de *order* redelijkerwijs nog kunnen stopzetten.
- 13.5 Wij houden de datum en tijdstip waarop de *order* door ons is ontvangen bij, alsmede ook de beperkingen, indien van toepassing, zoals door u gesteld. Wij bewaren deze informatie zorgvuldig en deze kan als bewijsmateriaal gebruikt worden.
- 13.6 Alle niet in euro's genoteerde *effecten* worden met u in euro's afgerekend.

Artikel 14 Orderuitvoeringsbeleid

- 14.1 Wij hebben een orderuitvoeringsbeleid dat erin voorziet dat wij bij het uitvoeren van een *order* alle redelijke maatregelen nemen om voor u het meest optimale resultaat te behalen. U kunt het orderuitvoeringsbesluit lezen op onze website(s).
- 14.2 *Orders* worden eerst gesaldeerd met de *orders* van andere houders van een *beleggingsrekening*. Voor zover na saldering een *order* resteert, wordt deze uitgevoerd overeenkomstig het orderuitvoeringsbeleid. Niet kan worden uitgesloten dat het samenvoegen van *orders* in een specifiek geval in uw nadeel werkt. *NNEK* kan ter facilitering van de uitvoering van *orders* ten aanzien van *effecten* alle door de *beleggersgiro* in bewaring genomen *effecten* verpanden aan een derde.

Artikel 15 Vertegenwoordiging of volmacht voor het geven van orders

- 15.1 Indien de *rekeninghouder* een rechtspersoon, bedrijf of organisatie is, dient een *order* door de daartoe bevoegde vertegenwoordigingsbevoegde(n) te zijn ondertekend. Indien de *rekeninghouder* minderjarig is, dient een *order* door de wettelijk vertegenwoordiger(s) te zijn ondertekend. De *rekeninghouder* vrijwaart *NNEK* voor iedere aansprakelijkheid ter zake.
- 15.2 Als de *rekeninghouder* eenmaal door een vertegenwoordiger een *order* laat doorgeven, dan wel nalaat om na de uitvoering tijdig te reclameren bij *NNEK*, mag *NNEK*, zonder daartoe verplicht te zijn, die vertegenwoordiger beschouwen als onvoorwaardelijk bevoegd om namens de *rekeninghouder* te handelen, zowel voor de voornoemde *order* als voor latere *orders*. Indien de *rekeninghouder* een volmacht wijzigt of intrekt, is hij verplicht deze wijziging of intrekking aan *NNEK* mee te delen, ongeacht eventuele inschrijving in openbare registers. Mededelingen van of aan de vertegenwoordiger gelden onvoorwaardelijk als mededelingen van of aan de *rekeninghouder*.

Artikel 16 Overlijden

- 16.1 Het overlijden van een *rekeninghouder* dient zo snel mogelijk aan ons te worden doorgegeven.
- 16.2 Als u de enige *rekeninghouder* bent, blijft de *beleggingsrekening* na het doorgeven van uw overlijden op uw naam staan. Vanaf het moment dat wij bericht van uw overlijden hebben ontvangen, kan geen geld meer worden opgenomen van uw *beleggingsrekening*. Uw erfgenamen krijgen nog geen toegang tot de *beleggingsrekening*.
- 16.3 Als u 1 van de 2 *rekeninghouders* bent, dan kan uw mede-*rekeninghouder* gewoon gebruik blijven maken van de *beleggingsrekening* als u bent overleden, tenzij de gezamenlijke erfgenamen hiertegen schriftelijk bezwaar maken.
- 16.4 Nadat het overlijden aan ons is doorgegeven, sturen wij een brief naar het adres van de overledene met uitleg welke stappen wij al hebben ondernomen en wat wij nog van de nabestaanden verwachten. Op onze website(s) vindt u informatie voor nabestaanden.

Artikel 17 Welke kosten betaalt u?

- 17.1 U betaalt kosten voor het beheren van uw *beleggingsrekening* en u betaalt kosten voor het verrichten van beleggingsdiensten. De hoogte van deze kosten en de manier waarop deze kosten in rekening worden gebracht leest u in de *overeenkomst* en de website(s) van *NNEK*. Wij ontvangen geen vergoedingen van anderen.
- 17.2 Wij wijzen u er op, dat indien uw vermogen klein is of kleiner wordt, de vaste vergoedingen en kosten een relatief groter effect hebben op de waardeontwikkeling van uw *vermogen*.

Artikel 18 Wat doen wij met uw gegevens?

- 18.1 Bij de aanvraag van de *beleggingsrekening* vragen wij om een aantal (persoons)gegevens die wij vastleggen in onze administratie. Wij gebruiken deze gegevens om u zo goed mogelijk van dienst te kunnen zijn. Met het openen van de *beleggingsrekening* gaat u akkoord met deze vastlegging. Onder vastlegging verstaan wij ook het opnemen van telefoongesprekken. Wij mogen dergelijke opnames gebruiken ten behoeve van doeleinden als bedrijfsvoering, bewijslevering en kwaliteitsbewaking.
- 18.2 Om u goed van dienst te kunnen zijn, moeten wij over uw juiste (persoons)gegevens, waaronder telefoonnummer, e-mail en postadres, beschikken. Als wij hier niet over beschikken kunnen wij u bijvoorbeeld niet (op tijd) bereiken met belangrijke informatie rond uw *beleggingsrekening*. U moet ons daarom direct informeren bij wijziging van uw (persoons)gegevens. U bent zelf verantwoordelijk voor de gevolgen als u dergelijke wijzigingen niet aan ons doorgeeft.
- 18.3 Wij zullen uw (persoons)gegevens vertrouwelijk behandelen en deze niet aan derden ter beschikking stellen, tenzij en voor zover noodzakelijk voor de uitvoering van het *reglement* of anderszins verband houdende met het *reglement*.

- 18.4 Voor zover van toepassing en voor zover wettelijk toegestaan bent u akkoord dat uw *adviseur*, de franchiseketen dan wel de serviceprovider waarbij uw *adviseur* is aangesloten alsmede - in geval de *effecten* in combinatie met een krediet dan wel een financieel product worden aangehouden - de geldverstrekker en/of aanbieder inzage heeft in dan wel door ons op de hoogte gehouden wordt van de ontwikkeling van uw *beleggingsrekening* ten behoeve van door hen aan u te verstrekken adviezen en/of uitvoering van de *overeenkomst*.
- 18.5 Wij hebben de verwerking van persoonsgegevens aangemeld bij het College Bescherming Persoonsgegevens (www.cbpweb.nl).

Artikel 19 Communicatie

- 19.1 Wij communiceren met u in het Nederlands. Dat geldt voor alle communicatie zoals bijvoorbeeld brieven, e-mails en telefoongesprekken.
- 19.2 Wij communiceren in beginsel met u via e-mail en/of via onze website(s). U dient er altijd voor te zorgen dat wij over uw juiste e-mailadres en telefoonnummer beschikken.
- 19.3 Vragen en advies over uw *beleggingsrekening* kunt u stellen aan uw *adviseur*. U kunt ook contact met ons opnemen. Op onze website(s) staan onze actuele contactgegevens en wanneer wij bereikbaar zijn.
- 19.4 *Orders* kunt u doorgeven via (elektronische) *orderformulieren* op onze website(s).

Artikel 20 Informatie over de *beleggingsrekening*, controle en bewijskracht

- 20.1 U bent akkoord met elektronische informatieverstrekking. U bent zich bewust van de risico's verbonden aan elektronische informatieverstrekking. Ondanks de inspanningen die door ons worden verricht om een hoog veiligheidsniveau van de door ons gebruikte of voorgeschreven communicatiemiddelen te behouden, kunnen wij niet garanderen dat de risico's die inherent zijn aan de uitwisseling van elektronische gegevens zich niet zullen voordoen.
- 20.2 Alle persoonlijke informatie, waaronder rapportages, rekening-, jaar- en transactieoverzichten met betrekking tot uw *beleggingsrekening* stellen wij elektronisch beschikbaar via e-mail of onze website(s).
- 20.3 U bent verplicht informatie met betrekking tot uw *beleggingsrekening* die wij u toesturen te lezen en te controleren, zeker in het geval na het uitvoeren van een *order*. U moet ons direct melden als u een fout in deze informatie aantreft. Wij kunnen dit dan controleren en herstellen.
- 20.4 Als u een dergelijke melding niet binnen 4 weken doet nadat u de informatie van ons heeft ontvangen, dan mogen wij er van uit gaan dat u met die informatie akkoord bent.
- 20.5 Niet-persoonlijke informatie met betrekking tot uw *beleggingsrekening* verstrekken wij via onze website(s).
- 20.6 Alle informatie die door ons via onze website(s) ter beschikking wordt gesteld of per e-mail wordt verzonden, wordt geacht door u te zijn ontvangen op het moment van ter beschikking stelling of verzending. Indien een bericht buiten kantooruren per e-

mail wordt verzonden, wordt deze geacht door u te zijn ontvangen aan het begin van de eerstvolgende werkdag.

Artikel 21 Aansprakelijkheid

- 21.1 Wij zullen onze taken te goeder trouw en naar beste kunnen uitvoeren. Wij zullen naar beste vermogen en met de uiterste zorgvuldigheid met uw belangen rekening houden. Wij zijn niet aansprakelijk voor tekortkomingen van derden. Ten aanzien van alle handelingen met betrekking tot uw *beleggingsrekening* handelt NNEK voor uw rekening en risico.
- 21.2 Op markten kunnen zich bijzondere en/of onvoorziene omstandigheden voordoen. Houders van een gereglementeerde markt en/of een clearingorganisaties en/of aanbieders van *effecten* kunnen op grond van reglementeringen besluiten en maatregelen nemen, zowel in noodsituaties als daarbuiten, die invloed kunnen hebben op de positie en waarde van de *effecten*. Onder meer kan in bijzondere omstandigheden de handel geheel of gedeeltelijk worden opgeschort, waardoor de uitvoering van *orders* kan worden vertraagd en/of uitgesteld. Bijzondere omstandigheden zijn onder meer: ongewoon grote toevloed van orders, storingen of capaciteitstekortkomingen in computer-, communicatie-, of andere systemen, lijnen of apparatuur, en gehele of gedeeltelijke opschorting of belemmering op de markt van *effecten*. Wij aanvaarden geen aansprakelijkheid voor nadelige gevolgen van dergelijke bijzondere omstandigheden.
- 21.3 Wij zijn ook niet aansprakelijk voor de eventuele voor u opgetreden (vervolg)schade die het gevolg is of verband houdt met:
- I. misbruik, onbevoegd of onjuist gebruik, al dan niet door derden, van door of via ons aangeboden producten en diensten en/of communicatieverbindingen en/of apparatuur en/of overige faciliteiten van ons of derden waardoor ten aanzien van uw rekening *orders* worden uitgevoerd, waarvoor u geen *order* heeft gegeven;
 - II. storingen, van welke aard dan ook, in de elektriciteitsvoorziening of storingen in communicatieverbindingen of apparatuur, ongeacht of deze verbindingen of apparatuur door ons of door een derde worden beheerd;
 - III. internationale conflicten, gewelddadige of gewapende acties;
 - IV. maatregelen van enige binnenlandse, buitenlandse of internationale overheid of maatregelen van een toezichthoudende instantie;
 - V. boycotacties en arbeidsongeregeldheden bij derden of onder het eigen personeel;
 - VI. andere oorzaken waardoor u geen, deels of vertraagd gebruik kan maken van de door ons aangeboden diensten en de daaraan verbonden faciliteiten van ons of derden;
 - VII. onjuistheden in en/of het niet en/of deels of vertraagd ontvangen van al dan niet via de door ons aangeboden diensten;
 - VIII. de door u aan ons opgegeven telefoonnummer(s), faxnummer(s), e-mailadres(sen) en/of postadres(sen);
 - IX. verstrekte koersinformatie, berekeningen, saldo-opgave of andere door ons aan u verschaft of te verschaffen informatie;

- X. door derden via de door ons aangeboden diensten, verstrekte beleggingsadviezen, koersinformatie, tips, analyses en/of aanbevelingen en/of enige andere informatie, tenzij u aantoont dat wij bij de keuze van de desbetreffende derde niet de vereiste zorgvuldigheid in acht hebben genomen;
- XI. door u gemaakte keuzes ter zake van beveiligingsinstellingen en/of beveiligingsmaatregelen of de (gedeeltelijke) afwezigheid daarvan; en
- XII. maatregelen die wij in het kader van enig dwingend voorschrift van de wetgever, beurzen en toezichthouders moeten nemen of menen te moeten nemen.

Artikel 22 Gebruik van *elektronische diensten*

- 22.1 Wij streven naar een ongestoord functioneren van de *elektronische diensten*. Indien één of meer van de *elektronische diensten*, door welke oorzaak dan ook, (tijdelijk) niet meer beschikbaar is/zijn, stellen wij u hiervan zo spoedig mogelijk in kennis. Wij zijn bevoegd de functionaliteit van de *elektronische diensten* uit te breiden en/of te beperken.
- 22.2 Om gebruik te kunnen maken van de *elektronische diensten* moet u over geschikte apparatuur en een verbinding met internet beschikken. De kosten van die apparatuur en verbinding zijn voor uw rekening.
- 22.3 Voor een goed gebruik van de *elektronische diensten* is het noodzakelijk dat uw systeem aan de volgende eisen voldoet:
 - i. het systeem heeft het meest recente en bijgewerkte besturingsprogramma;
 - ii. het systeem heeft een Firewall en bijgewerkte antivirussoftware; en
 - iii. het systeem heeft een beveiligde (draadloze) verbinding.
- 22.4 U bent verplicht de voorwaarden, de aanwijzingen en de instructies van ons met betrekking tot de *elektronische diensten* en de *inlogcode* te allen tijde na te leven.
- 22.5 U bent verplicht te controleren of de toegang tot de *elektronische diensten* plaatsvindt in een beveiligde omgeving en of de webpagina altijd begint met: <https://>
- 22.6 Voor toegang en gebruik van de *elektronische diensten* stellen wij een *inlogcode* beschikbaar. Deze *inlogcode* is persoonlijk en niet overdraagbaar. U bent verantwoordelijk voor het zorgvuldig omgaan met de *inlogcode*. U moet deze geheimhouden en niet aan anderen geven.
- 22.7 In geval van verlies of diefstal van de *inlogcode* of een ander vermoeden van misbruik van de *elektronische diensten* dient u dit zo snel mogelijk bij ons te melden. U bent zelf verantwoordelijk voor de schade die het gevolg is van onbevoegd gebruik of misbruik van de *inlogcode* tot aan het moment waarop wij die melding hebben ontvangen. Wij zullen na kennisneming van een dergelijke melding de *inlogcode* direct blokkeren. Bij een telefonische melding dient u dit onmiddellijk ook schriftelijk aan ons te bevestigen.
- 22.8 Wij kunnen het gebruik van de *inlogcode* voor toegang tot de *elektronische diensten* van een *rekeninghouder* terstond blokkeren indien:

- i. de *rekeninghouder* overlijdt, faillieert, surseance van betaling aanvraagt, ten laste van hem beslag onder *NNEK* wordt gelegd, onder curatele of bewind wordt gesteld, dan wel in geval hij op andere wijze het vrije beheer over zijn vermogen of inkomen geheel of gedeeltelijk verliest;
- ii. u de *beleggingsrekening* niet gebruikt volgens de *voorwaarden* en het *reglement*;
- iii. een redelijk vermoeden van misbruik bestaat van de *elektronische diensten*.

22.9 Wij zijn niet aansprakelijk voor (vervolg)schade die het gevolg is van:

- i. het niet beschikbaar zijn van de *elektronische diensten*;
- ii. een vermindering, vertraging of onjuistheid van een door u gegeven opdracht;
- iii. het niet of gebrekkig functioneren van een telecommunicatiedienst, waaronder het gebruik van het internet valt;
- iv. het niet of gebrekkig functioneren van de door u gebruikte apparatuur;
- v. het niet nakomen van uw verplichtingen.

22.10 Wij zijn niet aansprakelijk voor indirecte schade, (vervolg)schade of gederfde winst.

Artikel 23 Elektronische handtekening

23.1 Van een elektronische handtekening is sprake indien een *order* welke via de *elektronische diensten* wordt gegeven of formulieren die via de *elektronische diensten* worden ingevuld, worden geauthentiseerd door nogmaals het elektronisch bevestigen van de opdracht en/of de juistheid van de verschaft informatie. Een elektronische handtekening is van dezelfde waarde als een geschreven handtekening.

Artikel 24 Bewijs

24.1 Uitwisseling van informatie tussen u en ons, waaronder begrepen het geven van *orders*, het aangaan van overeenkomsten, het doen en accepteren van offertes via de *elektronische diensten* wordt geacht te zijn ontvangen op de dag van verzending, tenzij door u het tegendeel wordt bewezen. De door ons opgeslagen versie van de tussen u en ons uitgewisselde informatie via de *elektronische diensten* zal tussen u en ons gelden als bewijs, zulks behoudens door u te leveren tegenbewijs.

Artikel 25 Gevolgen van de beëindiging van de overeenkomst en/of opheffing van de beleggingsrekening

25.1 Als u de *overeenkomst* opzegt geldt dat gelijk als een opdracht tot opheffing van uw *beleggingsrekening* en verkoop van alle op uw *beleggingsrekening* geadmistreerde *effecten*, tenzij u en wij dat schriftelijk anders overeenkomen. Omgekeerd geldt opheffing van de *beleggingsrekening* gelijk als opzegging van de *overeenkomst*, tenzij u en wij dat schriftelijk anders overeenkomen.

25.2 Wij kunnen uw *beleggingsrekening* met onmiddellijke ingang opzeggen. Wij zullen desgevraagd de reden van die opzegging meedelen. *Orders* en andere verplichtingen die op de datum van beëindiging van de *beleggingsrekening* nog niet zijn afgewikkeld, zullen door ons zoveel mogelijk overeenkomstig de bepalingen van het *reglement* worden afgewikkeld, tenzij u en wij dat schriftelijk anders overeenkomen.

25.3 Als uw *beleggingsrekening* verpand is, bijvoorbeeld aan een geldverstrekker als zekerheid inzake een hypotheek, dan kunt u alleen met schriftelijke toestemming van

die geldverstrekker uw *beleggingsrekening* opheffen. U dient deze toestemming zelf op te vragen. Vraag uw *adviseur* om advies.

- 25.4 In geval van beëindiging blijft u tegenover ons aansprakelijk voor alle verplichtingen die op de datum van beëindiging bestaan, en daarna kunnen ontstaan ten gevolge van het afwickelen van de *beleggingsrekening*.

Artikel 26 Wijzigingen van voorwaarden

- 26.1 Wij behouden ons het recht voor om de *voorwaarden* aan te passen. Wij stellen u tijdig via e-mail of onze website(s) op de hoogte van veranderingen.

Artikel 27 Belangentegenstellingen

- 27.1 Het kan voorkomen dat u en wij verschillende belangen hebben. Of dat u andere belangen heeft dan andere klanten van ons. Daarvoor hebben wij een beleid inzake het voorkomen van en omgaan met belangentegenstellingen opgesteld. Dit beleid is bij ons op te vragen.

Artikel 28 Toezicht

- 28.1 De *beleggersgiro* en *NNEK* staan onder toezicht van De Nederlandsche Bank en de Autoriteit Financiële Markten en is geregistreerd als deelnemende instelling aan het Klachteninstituut Financiële Dienstverlening (KlIFiD).

Artikel 29 Klachten

- 29.1 Voor vragen over onze dienstverlening kunt contact opnemen met uw *adviseur* of rechtstreeks met ons.
- 29.2 Indien u een klacht heeft, kunt u deze schriftelijk, voorzien van uw naam, adres en woonplaats en een duidelijke omschrijving van uw klacht, indienen bij ons ter attentie van de directie.
- 29.2 Indien wij naar uw oordeel een ingediende klacht niet naar tevredenheid of niet tijdig hebben afgehandeld, kunt u uw klacht sturen aan Klachteninstituut Financiële Dienstverlening (KlIFiD), www.kifid.nl en/of naar een bevoegde rechter in Nederland.

Artikel 30 Toepasselijk recht

- 30.1 Op de *voorwaarden* is uitsluitend Nederlands recht van toepassing
- 30.2 Geschillen met betrekking tot de *voorwaarden* zullen worden voorgelegd aan de bevoegde rechter te Amsterdam.

Groningen, 1 januari 2017

Bijlage 1: Kenmerken financiële instrumenten en risico's

Inleiding

Aan alle vormen van beleggen zijn risico's verbonden. De risico's zijn afhankelijk van de soort belegging en de wijze van beleggen. Een belegging kan in meer of mindere mate speculatief zijn. Meestal geldt dat een belegging met een hoger verwacht rendement grotere risico's met zich brengt. Zeker bij het beleggen in buitenlandse financiële instrumenten kan de overheidspolitiek in het desbetreffende land gevolgen hebben voor de waarde van de belegging. Bij beleggen in buitenlandse financiële instrumenten dient daarnaast onder andere met het valutakoersrisico rekening te worden gehouden.

Beleggingsinstellingen kunnen financiële instrumenten aanhouden waardoor de risico's van deze financiële instrumenten tevens van belang zijn voor het bepalen van de risico's van die beleggingsinstellingen. In beknopte vorm worden de kenmerken van de meest voorkomende financiële instrumenten alsmede de daaraan verbonden specifieke beleggingsrisico's hieronder besproken.

De waarde van een belegging kan fluctueren. In het verleden behaalde resultaten bieden geen garantie voor de toekomst. U dient alleen te beleggen, indien u een eventueel verlies kunt dragen. Bij de keuze voor een beleggingsstrategie dient u een goede afweging te maken ten aanzien van de algemene kenmerken en risico's zoals deze hier vermeld staan. Voor meer informatie kunt u contact met ons opnemen.

Beleggingsinstellingen

Beleggingsinstellingen, ook wel beleggingsfondsen genoemd, zijn een vorm van collectief beheerd vermogen. Dit collectieve vermogen wordt door een groot aantal investeerders bij elkaar gevoegd om te beleggen in financiële instrumenten zoals onder meer aandelen, obligaties, alternatieve investeringen en geldmarktinstrumenten. Door collectief te beleggen kan eenvoudiger spreiding van beleggingen en risico's worden bereikt, waarvoor anders een aanzienlijk groter vermogen nodig is. Ook kan op deze wijze in financiële instrumenten worden belegd die voor de particuliere beleggers doorgaans niet beschikbaar zijn.

Beleggingsinstellingen kunnen een hefboomwerking toepassen door (incidenteel) een beperkt deel van het fondsvermogen te lenen. De beheerder van een beleggingsinstelling belegt ten behoeve van de beleggingsinstelling met als doel winst te realiseren. De beleggingsopbrengsten, zoals verzilverde koerswinsten, dividend en rente, komen ten gunste van de koers van de beleggingsinstelling en daarmee ten gunste van de deelnemers in de beleggingsinstelling. De verliezen en de kosten, zoals genomen koersverliezen en beheerkosten, komen ten laste van de koers van de beleggingsinstelling en daarmee ten laste van de deelnemers in de beleggingsinstelling.

De waarde van rechten van deelneming in een beleggingsinstelling, ook wel net asset value genoemd, wordt periodiek vastgesteld op basis van onder andere de totale waarde van de door de beleggingsinstelling gehouden financiële instrumenten en gelden en het totaal van de uitstaande rechten van deelneming.

Er kunnen open-end en closed-end beleggingsinstellingen worden onderscheiden. Een open-end beleggingsinstelling heeft in beginsel de mogelijkheid om rechten van deelname in te kopen en uit te geven en worden in beginsel verhandeld tegen een koers op of rondom de intrinsieke waarde. Een

closed-end beleggingsinstelling heeft in beginsel niet de mogelijkheid om rechten van deelneming in te kopen of uit te geven en worden in beginsel verhandeld tegen een koers die tot stand komt op basis van vraag en aanbod.

Een belegging in beleggingsinstellingen draagt risico's met zich mee gelijk aan die van de onderliggende activa. Zo heeft een beleggingsinstelling die uitsluitend belegt in aandelen dezelfde risico's als die gelden voor beleggen in aandelen. Specifieke risico's worden beschreven in het prospectus van de betreffende beleggingsinstelling.

Verskil indexfonds en actief beheerde beleggingsinstelling

Naast actief beheerde beleggingsinstellingen bestaan er zogenaamde indexfondsen. Het verschil tussen beiden wordt bepaald door de autonomie van de beheerder van de beleggingsinstelling. Met behulp van geautomatiseerde processen volgt een indexfonds een index (de benchmark). Een indexfonds probeert niet om een beter resultaat te behalen dan die index, maar juist de (performance) van de index te volgen. Een actief beheerde beleggingsinstelling probeert met actief beheer een zo hoog mogelijk rendement te behalen, en zo haar benchmark te verslaan.

Exchange Traded Funds (ETF's)

ETF's zijn beursgenoteerde beleggingsinstellingen die de koersbewegingen van een bepaalde onderliggende waarde één-op-één trachten te volgen onder aftrek van beheerskosten. Het voordeel is dat de belegger met één transactie belegt in bijvoorbeeld de aandelen die in een index zijn opgenomen, of dat de belegger eenvoudig belegt in moeilijk toegankelijke waarden. Er is veelal geen sprake van actief beheer of een hefboom.

Een belegging in ETF's draagt risico's met zich gelijk aan die van de onderliggende waarde. Zo heeft een ETF op een aandelenindex dezelfde risico's als die gelden voor beleggen in aandelen. Bovendien geldt bijzonder voor een ETF het risico van een niet perfecte weerspiegeling van de onderliggende waarde (tracking error risico). Specifieke risico's worden beschreven in het prospectus van de betreffende ETF.

Liquiditeiten

Geldmarktfondsen, die liquiditeiten aanhouden, kennen een relatief beperkt koersrisico in vergelijking tot andere beleggingsinstellingen. Daar staat tegenover dat het rendement van deze categorie beleggingen beperkt is ten opzichte van andere beleggingsinstellingen. Het risico kan sterk toenemen wanneer in vreemde valuta wordt geïnvesteerd.

(certificaten van) Aandelen

Aandelen zijn deelnemingen in het aandelenkapitaal van een vennootschap. De aandeelhouder mag zich - economisch gezien - beschouwen als een bezitter van een deel van het vermogen van een onderneming. Aandelen kunnen op naam zijn gesteld of aan toonder luiden. Bij aandelen is sprake van risicodragend kapitaal. In geval van faillissement kan de waarde terug lopen tot nul. De waardeontwikkeling is vooral afhankelijk van de gerealiseerde en verwachte bedrijfsresultaten en de dividendpolitiek van de betrokken vennootschap. Aandeelhouders komen pas voor dividend in aanmerking, nadat alle overige kapitaalverschaffers het aan hen toekomende rendement hebben ontvangen. De risico's van een belegging in aandelen kunnen dus zeer verschillend zijn, afhankelijk van onder meer de ontwikkeling bij de onderneming en de kwaliteit van het management.

Certificaten van aandelen zijn financiële instrumenten die de onderliggende aandelen vertegenwoordigen. De aandelen zelf zijn meestal in beheer bij een administratiekantoor.

Certificaathouders zijn als het ware economisch (deel)gerechtigd tot de onderliggende aandelen. Niet alle rechten die zijn verbonden aan aandelen zijn ook van toepassing op certificaten van aandelen. Vaak is bijvoorbeeld het aan aandelen verbonden stemrecht beperkt. De risico's zijn in principe dezelfde als de risico's aan gewone aandelen.

Obligaties

Obligaties zijn verhandelbare leningen uitgegeven door een (overheids)instelling. Over de schuld wordt door de instelling die de obligatie heeft uitgegeven over het algemeen een vooraf overeengekomen rente vergoed. De meeste obligaties zijn aflosbaar. Obligaties behoren tot het zogenaamde vreemd vermogen (geleend geld) van een onderneming.

Er bestaan bijzondere vormen van obligaties. Deze bijzondere vormen kunnen betrekking hebben op de wijze van rentebetaling, de wijze van aflossing, de wijze van uitgifte en bijzondere leningsvoorwaarden. Het rendement op de obligatie kan bijvoorbeeld (mede) afhankelijk worden gesteld van de geldende rentestand (voorbeelden zijn surplus-obligaties en rente-indexobligaties) of van de winst van de uitgevende instelling (zoals winstdelende obligaties en inkomstenobligaties). Er bestaan ook obligaties waarop geen rente wordt uitbetaald (zerobonds). Het rendement op deze obligaties wordt verkregen uit het verschil tussen de uitgiftekoers en de latere aflossingskoers.

Ook een belegging in obligaties draagt risico's met zich mee. De koers van een obligatie is over het algemeen in de eerste plaats afhankelijk van de rentestand, zodat koersschommelingen kunnen plaatsvinden. Voorts is de goedgeheid van de uitgevende instelling belangrijk. Ingeval van faillissement van de uitgevende instelling gelden de obligatiehouders als concurrente onverzekerde crediteuren van de uitgevende instelling, tenzij ten behoeve van de obligatiehouder een speciale zekerheid is bedongen.

Converteerbare en eeuwig durende obligaties

De converteerbare obligatie is een obligatie die gedurende de zogenaamde conversieperiode tegen de conversiekoers onder bepaalde voorwaarden (meestal op verzoek van de belegger) kan worden omgewisseld tegen aandelen. Een eeuwigdurende of perpetuele obligatie heeft geen vaste aflossingsdatum waardoor deze andere koersschommelingen kan vertonen dan een obligatie met een vastgestelde aflossingsdatum.

Een converteerbare obligatie vertoont kenmerken van zowel een obligatie als van een aandeel. Voor de risico's wordt derhalve verwezen naar die risico's die zijn verbonden aan deze financiële instrumenten.

Reverse convertible

Een reverse convertible is een obligatie die naar de keuze van de debiteur of de uitgevende instelling kan worden afgelost tegen de hoofdsom of een in de leningsvoorwaarden vastgelegd aantal aandelen. Dit is het omgekeerde van een gewone convertible waarbij de keuze bij de belegger ligt. Een reverse convertible is een belegging met hoog risico omdat de belegger in feite een putoptie heeft geschreven. De belegger draagt het neerwaartse risico van het aandeel, zonder te profiteren van een koersstijging van het aandeel. Daartegenover staat vaak een relatief hoge rentevergoeding. Voor de overige kenmerken en risico's wordt derhalve verwezen naar de risico's en kenmerken van de converteerbare obligatie.

Hedgefondsen

Hedgefondsen is een verzamelnaam voor een variëteit aan beleggingsinstellingen. Hedgefondsen beleggen in de regel net als vermogensbeheerders in aandelen, obligaties, valuta en verschillende afgeleide financiële producten zoals opties en futures. Hedgefondsen gebruiken allerlei handelsstrategieën zoals het zogenaamde “short” gaan in aandelen. Met hedgen bedoelen financiële experts veelal het afdekken van een prijs- of koersrisico van een bepaalde beleggingspositie.

Voor elk type risico zijn bepaalde hedgetechnieken voorhanden. Er zijn daarom veel verschillende soorten hedgefondsen. Toch deelt deze groep een aantal gemeenschappelijke kenmerken. Zo is het uitgangspunt van hedgefondsen om zowel in opgaande als neergaande markten positieve rendementen te behalen. Verder kennen veel hedgefondsen een strakke aan- en verkoopdiscipline. Hedgefondsen kunnen voorts een hefboomwerking toepassen door een beperkt deel van het fondsvermogen te lenen. In tegenstelling tot hetgeen de naam ‘hedgefonds’ suggereert, kunnen dergelijke fondsen wel degelijk marktrisico lopen.

Hedgefondsen kunnen, zoals genoemd, beleggen met geleend geld, of gebruik maken van opties of andere derivaten, waardoor grote waardeschommelingen kunnen plaatsvinden. Ook zijn de beleggingen in een hedgefonds vaak minder liquide.

De belegger dient zich, afgezien van de specifieke risico’s die samenhangen met de structuur van een hedgefonds, te realiseren dat ieder hedgefonds net als aandelen, onderhevig kan zijn aan waardemutaties ten gevolge van, onder andere, veranderingen in rentestand, wisselkoersen, economische veranderingen, politieke en bedrijfs(tak) ontwikkelingen (faillissementen en andere debiteurenrisico’s), tijdsverloop en plotselinge grote verschillen in vraag en aanbod op de financiële markten. Specifieke risico’s worden beschreven in het prospectus van het betreffende hedgefonds.

Derivaten

Derivaten zijn financiële instrumenten die hun waarde ontleen aan de waarde van een ander goed, zoals aandelen, grondstoffen of valuta. Het andere goed wordt ook wel de onderliggende waarde genoemd. De voornaamste soorten derivaten zijn opties en termijncontracten. Derivaten kunnen worden gebruikt om risico's te verkleinen of juist om te speculeren.

Opties

Een optie is een contract waarbij de partij die de optie verstrekt (de “schrijver”) aan zijn wederpartij het recht toekent om een onderliggende waarde, bijvoorbeeld een pakket aandelen of een vastgestelde hoeveelheid goud, gedurende of aan het eind van een overeengekomen periode te kopen (een “calloptie”) of te verkopen (een “putoptie”) tegen een prijs die van te voren is bepaald of waarvan overeengekomen is op welke wijze deze bepaald zal worden. Voor dit recht betaalt de koper een premie aan de schrijver.

De premie bedraagt een fractie van de onderliggende waarde. Hierdoor leidt een koersschommeling van de onderliggende waarde tot fors grotere winsten of verliezen voor de houder van een optie (de zogenaamde hefboomwerking). De koersschommeling is vooral afhankelijk van de waardeontwikkeling van de onderliggende waarde (de “koers”) van de optie. Meestal is de optie tussentijds verhandelbaar: zowel callopties als putopties kan men dan kopen en verkopen. De tegenpartij van een koper van een calloptie is de schrijver van de calloptie en de tegenpartij van een koper van een putoptie is de schrijver van de putoptie. De premie die dient te worden betaald, is onder meer afhankelijk van de waardeontwikkeling van de onderliggende waarde, de rentestand, verwachte dividendbetalingen en de looptijd van het contract.

Het kopen van opties

Een optie (contract) geeft de koper het recht (niet de verplichting) om gedurende of aan het eind van een zekere periode een zekere hoeveelheid van een onderliggende waarde (bijvoorbeeld obligaties of een vastgestelde hoeveelheid dollars) te kopen of te verkopen tegen een vooraf overeengekomen prijs. De koper hoeft dus geen gebruik te maken van de optie. Voor het recht dat de koper van een optie verkrijgt, betaalt de koper een premie. De koper van een optie loopt het risico dat de betaalde premie verloren gaat. Het verlies van een gekochte optie is beperkt tot de premie en kan niet meer bedragen.

Het verkopen of schrijven van opties

Een schrijver van een optie neemt de verplichting (geen recht) op zich om de onderliggende waarde te leveren (schrijver van de call-optie) of af te nemen (schrijver van de putoptie) tegen de afgesproken prijs. Hij heeft dus een leveringsplicht of ontvangstplicht, waarvoor de schrijver een premie ontvangt. Bij het schrijven van opties wordt onderscheid gemaakt tussen het gedekt en ongedekt schrijven van opties. Onder gedekt schrijven wordt verstaan het schrijven van een call-optie op de onderliggende waarde die schrijver zelf in bezit heeft (de belegger kan dus leveren). Bij het ongedekt schrijven heeft men deze waarden niet in bezit en zullen tegen de dan geldende koers alsnog moeten worden geleverd. Het schrijven van putopties wordt altijd als ongedekt beschouwd (men is immers verplicht de onderliggende waarde te kopen, indien de koper van de optie van zijn recht gebruik wenst te maken). Om er zeker van te zijn dat een schrijver aan zijn verplichtingen kan voldoen, dient de schrijver een zekerheid (de "margin") te voldoen.

Het gedekt en ongedekt schrijven van een call-optie kan een portefeuille beschermen tegen waardevermindering van een portefeuille. Bij een koersstijging kan de schrijver van een ongedekte call-optie echter te maken krijgen met (onbeperkte) verliezen, die vele malen groter kunnen zijn dan de ontvangen premie. Hierbij dient onderscheid te worden gemaakt bij het gedekt en het ongedekt schrijven van opties. Bij het ongedekt schrijven van callopties kunnen de verliezen in principe onbeperkt zijn. Bij gedekt schrijven zal de onderliggende waarde in bezit van de schrijver ook in waarde stijgen. Zorgvuldig afgewogen dient te worden of een dergelijke transactie geschikt is, mede gelet op de financiële positie en het doel van de beleggingen van de belegger.

Warrants

Een warrant vertegenwoordigt het recht om gedurende een vastgestelde periode een bepaald aantal (certificaten van) aandelen of obligaties (of in een enkel geval een bepaalde hoeveelheid vreemde valuta) te kopen tegen een vooraf gestelde prijs van de vennootschap die ze beschikbaar heeft gesteld. Een warrant lijkt op een optie met dien verstande dat een warrant een recht vertegenwoordigt jegens het betrokken bedrijf. De risico's die zijn verbonden aan warrants zijn vergelijkbaar met de risico's die zijn verbonden aan het kopen van callopties.

Termijncontracten

Een termijncontract is de verplichting (geen recht) om een zekere hoeveelheid van een bepaalde onderliggende waarde (zoals valuta, goederen of grondstoffen) te kopen of te verkopen tegen een vastgestelde prijs met levering op termijn. Een termijncontract kan worden gekocht of worden verkocht. De koper van een termijncontract (ook wel houder van een "long positie" genoemd) neemt de verplichting op zich om de afgesproken hoeveelheid in ontvangst te nemen en te betalen. De verkoper (houder van een "short positie") heeft een leveringsplicht. Het is over het algemeen niet de bedoeling om de partij goederen of financiële waarden daadwerkelijk te ontvangen of te leveren. De

termijnhandel kent een hoge mate van hefboomwerking. Bij het afsluiten van een termijncontract hoeft maar een gering deel van de werkelijke waarde te worden gestort. Een beperkte koersschommeling kan daardoor tot grote verliezen (of winsten) leiden.

Het verlies op termijncontracten, evenals opties hierop, kan aanzienlijk zijn. Het verlies hoeft niet beperkt te zijn tot de inleg. Onder bepaalde marktomstandigheden kan het moeilijk of zelfs onmogelijk zijn om een positie te sluiten/liquideren. De verliezen zijn dan niet gelimiteerd. Het geven van een “stop-loss” of “stop-limit” opdracht zal de verliezen niet noodzakelijkerwijze kunnen beperken.

Overig

Voorgaand overzicht kan niet alle kenmerken van alle financiële instrumenten en de daaraan verbonden risico's beschrijven. Ingeval de kenmerken van de financiële instrumenten die hierboven zijn beschreven (en waarin wordt belegd) afwijken, kunt u op uw verzoek van deze afwijkende kenmerken en specifieke beleggingsrisico's op de hoogte worden gesteld. Ook in het geval voor u wordt gehandeld in financiële instrumenten die hierboven niet zijn beschreven, kunt u op verzoek op de hoogte worden gesteld van de kenmerken van deze financiële instrumenten en de daaraan verbonden specifieke risico's. Wij verwijzen u tevens naar het prospectus dat voor financiële instrumenten beschikbaar is.